

Peatäid

Mis on täitõbi?

- See on täist-*Pediculus humanus capitus* tekitatud parasitaarne nakkav haigus peanahal

Millal täitõbe kahtlustada?

- Esmaseks kaebuseks võib olla kukla- ja kõrvataguste nahapiirkonna sügelemine
- Kratsimisest tingituna tekib peanaha neisse piirkondadesse mädapõletik
- Juustes on näha 2-3 mm suuruseid hallikas-pruuni värvi liikuvaid parasiite
- Juuksekarva külge on tihedalt kinnitunud valkjad, ümar-ovaalsed täi munad- tingud

Kes on nakkusest ohustatud?

- Peatäide nakkuse võib saada igaüks sõltumata soost, vanusest ja sotsiaalsest kuuluvusest, kuid sagedamini esineb täitõbe lastel

Kuidas täid levivad?

- Otseselt pea-pea kontaktil täitõve haigega
- Kaudselt kammide, harjade, patsikumide või peakatete vahendusel

Millega ravida?

Ravi kohta küsi informatsiooni arstilt või apteekrilt

Peatäide hävitamiseks tuleb kasutada spetsiaalseid apteegist saadavaid ravimeid (n. perimetriin), mille toime on tõestatud.

Järgige rangelt ravimiga kaasas olevat kasutusjuhendit

- tingud tuleb välja kammida spetsiaalse kammiga või mehaaniliselt eemaldada
- kui 7. või enama päeva möödudes on peanahal nähtavad liikuvad täid, siis peaks ravi kordama

Keda ravida?

- ravima peavad samaaegselt kõik perekonnaliikmed
- selgitada välja võimalik nakkusallikas ja ravida (n. lapse sõber, pinginaaber)

Mida peaks täidest teadma?

- Emane täi on võimeline munema ööpäevas ~8-10 ovaalset muna (tingu), millest 9-12 päeva pärast saavad suguküpsed täid
- Täi eluiga on keskmiselt üks kuu

- Täid toituvad verest ja paljunevad inimese peanaha vahetus läheduses kinnitades munad juuksekarva külge. Selle järgi, kui kaugel paiknevad peanahast juuksekarval tingud, võib oletada nakatumise aega
- Täi hävib ~20 tunni jooksul, kui ta ei ole inimesega kokkupuutes
- Peatäi paikneb eelistatult kukla- ja kõrvatagustes ning oimupiirkondades
- Tühjade, elutute tingude olemasolu juuksekarva küljes ei tähenda aktiivset nakkust

Peatäi nakkuse vältimiseks

- Kasuta ainult isiklikku kammi, juukseharja ja patsikumme
- Ära kanna vööraid peakatteid
- Koolis ja lasteaias on vajalik teavitada õpetajat ja läbi viia kontroll, et takistada nakkuse edasist levikut
- Ravida nakatunud ja ka nende kontaktid
- Täita rangelt koduse desinfektsiooni nõudeid
  - haigega kontaktis olnud riideesemed- mütsid, sallid, kraega riided, voodipesu jne. pesta pesumasinaga (20 minutit)
  - masinapesuks mitte sobivaid esemeid hoida 2 nädalat suletud kilekotis
  - kamme ja juukseharju hoida vees 5-10 minutit 60 °C juures
  - toad koristada põhjalikult tolmuimejaga

Ravi õnnestumise aluseks on ravimi kasutamise täpne järgimine ja nakkusallika kõrvaldamine nakatunute võimaliku samaaegse raviga

Resistentsust ravimile esineb harva, kuid sellega peab ebatõhusa ravi korral arvestama

Ravi probleemide korral või diagnoosi täpsutamiseks pöörduge arstile